

Gene Bervoets en
Ken Kelountang
Ndiaye

durig om vertaling vraagt van Vlaamse woorden, leidt tot een publieksinterventie: "walselij" krijgt de blanke niet vertaald. "Laminoinre" roept iemand uit de zaal. De zwarte (l'ami noire) begrijpt er niets meer van. Ik was geëngageerd voor *Ik, Ali*, zegt hij, niet voor Prince, laminoinre, en andere onzin. En ook de ruimte deelt in het dubbelspel

wanneer onder de kooi (die door de gestiek als werkruimte werd aangeduid) nog een souterrain vrijkomt waar men zich nauwelijks kruipend door kan bewegen, maar dat wel helemaal ingericht is als een miniatuurflatje. Waar is men dan het meest gevangen: thuis of op het werk? Op die manier krijgen de talloze eindjes een verrassende draai:

terwijl je nog bezig bent ze aan mekaar te knopen, werpt men steeds nieuwe vragen op, over werkelijkheid en ideologie, taal en cliché, blank vs. zwart, etc. Zo blijf je als toeschouwer in beweging.

Overvloed

Ali, de 1001 nachtmerrie releveert een theaterploeg met veel feeling voor een hedendaags theateridoom. Zowel tekstueel als scenisch heerst aanvankelijk een schijnbaar ongestructureerde overvloed. Er zijn (te) veel verwijzingen, men speelt op (te) veel registers, er is (te) veel om volgen, je moet je aandacht versnipperen over verhaaleindjes, gebeurstukjes, TV-fragmentjes, kromme verhoudingen. Niek Kortekaas (decor) legt echter de "te" aan banden, met een dominante vormgeving die het hele gebeuren inkadert, het verbale en fysieke geweld in een strakke structuur dwingt. Bovendien bespelen auteur en regie zeer handig het eigentijdse koppel repetitie-variantie: een aantal elementen (tekst, geluid, gebeuren) wordt herhaald, krijgt motiefstatus, zinnen krijgen visuele echo's, verhoudingen tekstuele grond. Er ontstaan patronen die gevarieerd worden en, daardoor, steeds nieuwe betekenis. Het ongestructureerde wordt structurele gelaagdheid, met de vele dubbele bodems, die er ook een plezierige en mooie voorstelling van maken. Ook door de klemtoon op de fysieke presentatie van handeling, houding en verhouding knoopt deze productie aan bij wat er elders in het Vlaamse theater gebeurt. De ontdekking van het gestructureerde karakter, van de thematische lijnen, van de mededeling en commentaar op onze samenleving, betekent niet dat je als toeschouwer de touwtjes in handen hebt. Er blijft evenveel dat je niet geplaatst krijgt: de talloze schoenen beneden- en bovenkamers. Of dat politiek vaginaal glas. "L'Enfer c'est l'interpretation de l'autre", herhaalt de blanke intellectueel. En onder het applaus en bravo-geroep floept Neslo weer aan om te melden dat "de aftakeling van de hersenen maakt dat we alles vergeten."

Luk Van den Dries

ALI, DE 1001 NACHTMERRIE

Groep: Tie3; auteur: Paul Pourveur; regie: Gene Bervoets; decor: Niek Kortekaas; spelers: Gene Bervoets, Ken Kelountang Ndiaye, Ali-da Neslo.

Gezien in de Beursschouwburg, Brussel, op 28 maart.